

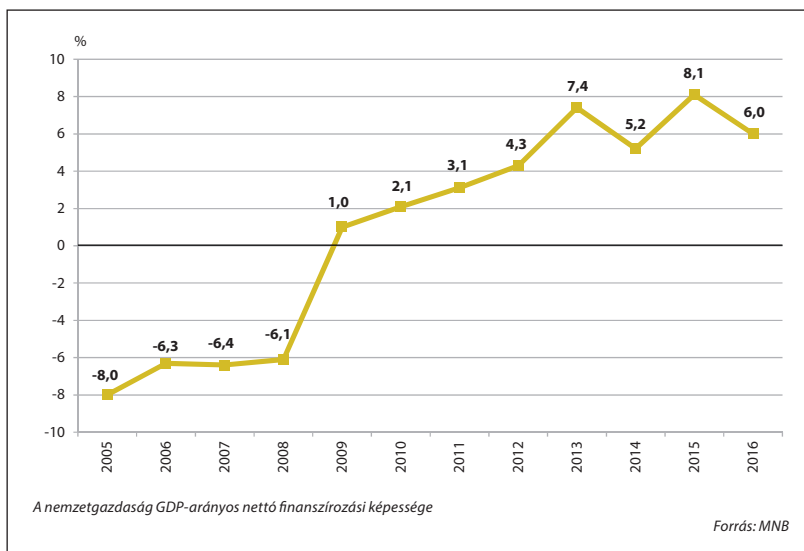
G.1.1. A nemzetgazdaság GDP-arányos nettó finanszírozási képessége

Ez az indikátor a pénzügyi stabilitás mindenkor alapmutatója, amely egy ország nemzetközi fizetési mérlegének egyenlegéről ad információt. A pozitív egyenleg azt jelenti, hogy egy nemzetgazdaság elég megtakarítással rendelkezik saját működésének, azaz a vállalati szektor beruházásainak és az államháztartás esetleges költségvetési hiányának fedezésére. Negatív érték esetén a nemzetgazdaság külső finanszírozásra, más nemzetgazdaságok megtakarítására szorul. Ez utóbbi esetben a finanszírozási biztonság kockázatai magasabbak, ezért hosszú távon általában azt tartjuk kedvezőnek, ha a mérleg legalább az egyensúly körüli állapotot (a mutató esetében a 0 értéket) eléri.

A magyar gazdaság a rendszerváltás után sokáig külső finanszírozásra szorult, a 2000-es években a gazdasági teljesítmény és a háztartási fogyasztás növekedését is külföldi források tették lehetővé. A külső finanszírozásra való nagyobb rászorultságunk miatt érintett minket a környező országokhoz képest negatívabban a válság, és emiatt maradt alacsonyabb a növekedési potenciálunk, illetve ez okozta a devizahitelezés felfutását is. 2008 után a finanszírozási források megszűnésével egy alkalmazkodási kényszeren keresztül (a hazai életszínvonal és fogyasztás az exportpiacainkénál erősebb visszaesésével) pozitívvá vált a folyó fizetési mérlegünk és a finanszírozási képességünk.

A pozitívvá váló finanszírozási képességünk kapcsán általánosságban elmondható, hogy a folyó fizetési mérlegen belül jelentős többletet mutat az áru- és szolgáltatás-kereskedelem egyenlege, míg a jövedelemegyenleg értéke folyamatosan negatív, a transzferegyenleg pedig döntően az európai uniós támogatások lehívásának ütemétől függően vesz fel különböző nagyságú pozitív értékeket.

Magyarország nettó finanszírozási képessége a 2015-ös rekordméretű 8,1% után 2016-ra 6%-ra mérséklődött, amely azonban még így is nagyon jelentős mértékű és gyors nemzetgazdasági adósságcsökkenést tesz lehetővé. A csökkenő finanszírozási képesség irányába hatott a háztartások növekvő fogyasztása (csökkenő megtakarítási hajlandósága), a vállalati szektor növekvő beruházási kedve, valamint az EU-transzferek csökkenő értékű beáramlása. Ellenkező, finanszírozási képességet növelő hatást fejtett ki, hogy a korábbi évekhez hasonlóan tovább csökkent az államháztartás finanszírozási igénye (részben az állami beruházások csökkenéséből adódóan is), másrészt – bár

maradt negatív tartományban – javult a jövedelemegyenleg értéke is.

A folyó fizetési mérleg aktívuma 2015-höz képest nőtt, és 2016-ban új történelmi csúcstól ért el, meghaladta a GDP-arányos 5%-ot. Ezen belül a külkereskedelm szintén rekordmértékű, GDP-arányosan 10% körüli többletet mutat. A növekedéshez a korábbi évek tendenciájához hasonlóan a szolgáltatási szektor nagyobb mértékben járult hozzá, mint az ipar. A szolgáltatások külkereskedelmi többlete immár rekordméretűvé nőtt, és ez több szolgáltatási ág (szolgáltatási központok, turizmus, logisztika) aktívumából állt össze. Az árukereskedelem többlete a csökkenés ellenére is jelentős, azonban az aktívum szerkezete ijesztően monokulturális ipari jelleget mutat, és 2016-ban, egyelőre ideiglenesen, az exportpiaci részesedésünk is visszaesett. A folyó fizetési mérlegen belül a jövedelemegyenleg negatívuma csökkent, ami mögött a korábbi évek tendenciáját folytatva a kamatkidások jelentős mérséklődése, valamint a külföldi tulajdonú vállalatok profitrepatriálásának csökkenése állt. A munkajövedelem-egyenleg pozitívuma körülbelül az előző évnél megfelelően alakult. A folyó fizetési mérleg harmadik tételének, a transzferegyenlegnek a többlete 2016-ban az Európai Unió költségvetési ciklusának lezárulásával jelentősen csökkent.

Az előzetes adatok szerint hazánk finanszírozási képessége 2017-ben közepes mértékben csökkent.

Az indikátor adatainak konklúziójaként továbbra is lezögezhető, annak érdekében, hogy a jövőben ne alakuljon ki hasonló helyzet, mint 2008 előtt, a Jó Államnak növelnie kell a társadalom gazdasági tudatosságát, képzettségét, megtakarítási motiváltságát, és jó példával elől járva, önmagának is törekednie kell a takarékos gazdálkodásra.

Magyarország finanszírozási képessége továbbra is erősen pozitív, ami biztosítja az ország pénzügyi stabilitását.